

Visca!

El Diccionari Fabra entra el mot *visca* amb un article propi, independent del dedicat al verb *viure* —del qual, evidentment, prové—, i diu que és un substantiu al qual atribueix dos significats: «aclamació amb la qual es desitja vida i prosperitat a algú» i «mot que es diu en rebre una propina».

La Gran Enciclopedia Catalana, que prescindeix d'aquest segon ús del mot *visca*, avui, certament, gairebé desaparegut del tot, distribueix els significats que li admet en dues categories, la d'interjecció i la de nom substantiu: «forma arcaica de la tercera persona del present de subjuntiu de *viure*, utilitzada com a exclamació, amb què hom expressa desig de llarga vida i de prosperitat a favor d'alguna persona o institució» i «exclamació provocada per l'anunci d'una cosa que causa alegria», com a interjecció, i «aclamació entusiasta» com a substantiu. És innegable, efectivament, que *visca* ha esdevingut avui un substantiu —a través del seu ús interjeccional—, car l'usem en la forma del plural i acompanyat d'articles i d'adjectius: *Es van sentir uns visques molt forts*.

Però el problema que no hem sabut veure que resolgui cap repertori lexicogràfic quant a l'ús de *visca*, està en la forma que ha de vestir quan la persona o la institució a favor de les quals s'expressa desig de llarga vida i de prosperitat està en plural. Trobem única-

ment, al Diccionari Alcover-Moll, que entra també *visca* com un mot independent, aquest exemple d'un document del 1450: *Vischa lo Rey e lo Poble*, amb l'exclamació invariable malgrat que l'expressió de llarga vida es refereix no a una sola persona o institució sinó a una pluralitat, representada, però, per dos noms en singular. Efectivament, no sembla que es pugui mantenir aquesta forma invariable quan el nom de la persona o institució revesteix la forma del plural, perquè aleshores no és possible de suposar, com en l'exemple transcrit, que el mot *visca* figura també sobrentès després de la conjunció, però sorgeix el dubte entre les dues possibles formes de plural (de tercera persona), l'arcaica *visquen* i l'actual *visquin*. Si en l'expressió actual s'ha mantingut, en aquest cas que ens ocupa, la forma arcaica, no sembla que hi hagi cap raó, perquè, anàlogament, no s'hi mantingui també la del plural. Diríem, per tant, *Visquen les vacances!* o *Visquen els Països Catalans!*, talment com diem *Visca l'amor!* o *Visca Catalunya!*

Es també un subjuntiu amb un cert valor exclamatiu, raó per la qual s'usa sense el mot introductiu *que*, la forma *visqueu* que trobem en la frase feta *Visqueu molts anys*, fórmula protocol·laria de salutació i d'acomiadament pròpia del llenguatge administratiu.

Albert Jané